

Vår ref: Frida Jonassen
Verksamhetsutvecklare
Datum: 2022-01-31
Dnr: KS/2021:341

Plan

Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

Styrdokument

Diarienummer: KS/2021:341

Beslutas av: Förvaltningsledningen

Fastställdedatum: 2022-01-31

Dokumentansvarig: Sektionschefer för Omsorgssektionen och Lärandesektionen

Revideras: Minst vart annat år

Följs upp av: Tvärsektoriell arbetsgrupp

Giltig t o m: 2024-01-31

Alla beslut som rör barn ska vara barnrättsbaserade i enlighet med barnkonventionen. Beslut ska alltid föregås av prövning av barnets bästa och i större frågor samt vid beslut som kan ha negativ inverkan på barnet/barnen, ska föregås av en barnkonsekvensanalys.

Innehållsförteckning

Bakgrund	5
Uppdragsbeskrivning	5
Syfte och mål	5
Framtagande av plan	5
Ansvarsfördelning	6
All personal	6
Förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och vuxenutbildning	6
Socialtjänst	6
Fritid..	7
Samverkan	7
Indikationer på utsatthet (Hämtat från Våga fråga, Borås stads handbok)	8
Indikationer på att en individ kan leva i en hederskontext.....	8
Råd och stöd som verktyg i arbetet (Hämtat från Våga fråga, Borås stads handbok)	10
Våga fråga och Våga Lyssna!	10
Råd och tips	10
Frågor för att avgöra om situationen kräver brådskande åtgärder.....	10
Övriga frågor	11
Vid misstänkt hedersutsatthet gällande barn under 18 år.....	11
Vid misstänkt hedersutsatthet gällande vuxna över 18 år	11
Kompetensutvecklingsplan	13
All personal	13
Förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och vuxenutbildning	13
Socialtjänst	13
Fritid..	13
Bilaga 1 - Definition av begrepp (hämtat från Hedersförtryck.se)	14
Hedersrelaterat våld och förtryck	14
Kollektivistisk struktur	14
Barn och tvångsäktenskap.....	14
Könsstympning.....	15
Bilaga 2 - Rådgivning för yrkesverksamma	16
Socialtjänstens Mottagningsenhet	16
Sociala jouren (efter kontorstid)	16

Hedersförtryck.se.....	16
TRIS.....	16
Barnahus Älvsborg.....	16
Kvinnojouren i Mark, Svenljunga och Tranemo	17
Kvinnojouren Borås – riktar sig till kvinnor och män	17
Nationella kompetensteamets stödtelefon för yrkesverksamma.....	17
UD - Utrikesdepartementet.....	17

Bakgrund

Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som kränker och begränsar främst flickors och unga kvinnors, men även unga mäns och unga hbtqi-personers, grundläggande fri- och rättigheter. Regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor innebär en långsiktig och omfattande satsning för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck. Länsstyrelsen Östergötland har sedan 2005 haft uppdrag från regeringen att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Uppdraget utgår från svensk lagstiftning och internationella konventioner såsom Barnkonventionen, Kvinnokonventionen och Istanbulkonventionen. Deras arbete syftar främst till att stärka andra myndigheters och yrkesverksammas insatser på området i samverkan med länsstyrelsen Västra Götaland.

I Tranemo kommun genomfördes en tvärssektoriell webbutbildning i ämnet under 2021. Syftet med webbkursen var att ge ett verktyg för att erhålla och underhålla en grundkompetens om hedersrelaterat våld och förtryck. Tranemo kommun ska fortsätta arbeta för att upprätthålla kunskap och för ett utökat arbete inom förvaltningen mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Uppdragsbeskrivning

Tranemo kommun behöver en gemensam handlingsplan över sektionerna med främjande, förebyggande och åtgärdande aktiviteter för att samla kommunens arbete på ett strukturerat och samlat vis mot hedersrelaterat våld och förtryck. För att hålla kunskapen levande krävs att personal med jämna mellanrum utbildas i frågor som rör hedersproblematik. Utbildningsinsatserna kan med fördel hållas gemensamt.

Syfte och mål

Alla invånare, unga som äldre, har rätt att känna sig trygga i sitt hem och i sin vardagsmiljö.

Hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig fråga inom begreppet våld i nära relation som tydligt måste uppmärksammas. I Tranemo kommun vill vi verka för ett jämställt samhälle med allas lika värde och där vi strävar efter att motverka all form av våld och förtryck.

Framtagande av plan

Tranemo kommuns handlingsplan har tagits fram av en tvärssektoriell arbetsgrupp med representation av socialsekreterare, skolsköterska, fältare, fritidsledare, folkhälsostrateg och verksamhetsutvecklare.

Material har inhämtats ifrån Våga fråga, Borås stads handbok mot hedersrelaterat våld och förtryck samt webbsidan hedersfortryck.se som drivs av Länsstyrelsen Östergötland.

Ansvarsfördelning

All personal

All personal i Tranemo kommun bör ha en grundkunskap om hedersrelaterat våld och förtryck samt vilka konsekvenser det kan få för den utsatta individen. Det är viktigt att ha kännedom om indikationer som kan tyda på att någon kan vara utsatt för hedersproblematik, samt utifrån dessa våga ställa frågor till den som misstänks vara utsatt.

Förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och vuxenutbildning

Förskolan och skolan ska främja alla barns och ungas utveckling och lärande. Lärandesektionen ska arbeta aktivt med värdegrundsarbetet så att eleverna har kännedom om demokratiska och mänskliga rättigheter, barnkonventionen samt jämställdhet (Skollag 2010:800 1 kap. 4 §). Barn- och elevhälsan ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande.

Förskolan och skolan ska uppmärksamma barn och unga i behov av stöd och vid oro göra en orosanmälan till socialtjänsten. Det finns även möjlighet för personal att oidentifierat konsultera socialsekreterare inför en ev. orosanmälan. Vid alla hälsosamtal med skolsköterskan ska samtliga flickor få frågan om könsstämpning. En synlig och tillgänglig elevhälsa som arbetar nära pedagogerna möjliggör kontinuerlig dialog för att lyfta frågeställningar och oro kring heder. Vid misstanke om att ett barn utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck ska förskolans/skolans personal inte informera vårdnadshavare utan kontakta socialtjänsten direkt. Socialtjänsten i sin tur avgör hur kontakten med vårdnadshavare ska ske samt anmäler i förekommande fall till polisen för brottsutredning. Vid en akut situation görs först en muntlig anmälan till socialtjänstens mottag som sedan kompletteras skriftligt. Exempel på akuta situationer kan vara när det finns en akut risk för att barnet/den unge ska bli utsatt för våld, ingå äktenskap mot sin vilja, utsättas för könsstämpning eller av annan anledning är i behov av omedelbart skydd.

Orosanmälan när personal misstänker att det handlar om en akut situation för barnet/den unge.

1. Kontakta socialtjänstens mottagningsenhet.
2. Prata med barnet/den unge i enrum. Försök att utforska situationen utan att värdera eller kommentera. Dokumentera om möjligt.
3. Informera ALDRIG vårdnadshavare vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck.

Socialtjänst

Enligt socialtjänstlagen har socialnämnden ett tydligt ansvar för att ge stöd och hjälp till våldsutsatta och deras närstående (5 kap 11 § SoL). Lagen säger också att socialtjänsten ska verka för att barn och ungdomar växer upp under goda och trygga förhållanden (5 kap 1 §

SoL). De som arbetar inom socialtjänsten måste ha kännedom om hur handläggning ska ske i ärenden som berör hedersproblematik. Personalen ska även ha god kunskap om var de ska vända sig för att få ytterligare stöd i handläggningen.

Vid en orosanmälan görs alltid en förhandsbedömning med skyddsbedömning. Bedömning görs om en polisanmälan skall göras eller inte. Vid inkommen uppgift om att ett barn/ungdom kan ha varit utsatt för våld inleds alltid utredning. Under utredningens gång bedöms behovet av stöd. Utredningen får pågå i max 4 månader. Utredningen avslutas antingen med insats exempelvis med kontakt med familjebehandlare eller boende i familjehem/skyddat boende eller utan insats vilket medför att ärendet avslutas. Stödinsatser kan tillsättas under pågående utredning. Vid särskilt allvarliga fall kan det bli aktuellt med ett omedelbart omhändertagande. För personer över 18 år är det frivilligt att ta emot hjälp och alla stödinsatser bygger på frivillighet när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck.

Fältare arbetar förebyggande och uppsökande. De kan på det sättet komma i kontakt med unga som lever i en hederskontext, stödja dem i deras vardag samt stötta dem till att ta kontakt med socialtjänsten vid behov av mer omfattande insatser (5 kap 1 § SoL). Vid kännedom eller misstanke om att ett barn/en ungdom far illa har fältare anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § SoL.

Fritid

All personal ska arbeta aktivt för att förebygga alla former av förtryck och diskriminering. Tillsammans ser personalen till att det finns informationsmaterial i verksamhetens lokaler kring vart man kan vända sig om man behöver stöd/råd/akut hjälp. Exempelvis affischer från barnkonventionen, stödlinjer, vart man kan söka hjälp om man är utsatt för hedersrelaterad problematik mm. Vid kännedom eller misstanke om att ett barn/en ungdom far illa har fritidsledare anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § SoL.

Fritid/Föreningssöd erbjuder information och stöd om vart föreningarna kan vända sig om de upptäcker hedersförtryck hos sina medlemmar/aktiva.

Samverkan

Ärenden som rör hedersproblematik kräver stor flexibilitet och samarbete mellan olika aktörer. Det är av vikt att i varje enskilt ärende fundera på hur man ska agera för att det ska bli så bra som möjligt för den utsatta individen. Att vara tydlig med vem som gör vad och hur situationen ska följas upp är viktigt för den enskilda individen. Ett sätt att samverka kan vara att oidentifierat rådgöra med varandra mellan de olika verksamheterna.

Varje verksamhet behöver bedriva ett kontinuerligt kvalitets- och utvecklingsarbete, både inom den egna organisationen som i samverkan med andra. Den tvärsektoriella arbetsgrupp som tagit fram denna plan kommer fortsätta träffas två gånger per år för fortsatt planering av kompetens- och verksamhetsutveckling.

Indikationer på utsatthet (Hämtat från Våga fråga, Borås stads handbok)

Utsatthet för hedersrelaterat våld och förtryck kan ta sig en mängd olika uttryck. Indikationerna eller symptomen är förenklingar av en komplex problematik och situationen ser inte likadan ut för alla som lever i en hederskontext. Situationen är föränderlig över tid.

Vad kan det innebära att leva i en hederskontext?

- Utsätts för kontroll
- Får inte välja vem man vill umgås med
- Får inte bestämma klädsel
- Inte få vara med i viss undervisning (musik, idrott, sex- och samlevnad, aktiviteter i fritidshemmet och fritidsgården, skolresor, simundervisning m.fl.)
- Får inte delta i skolarbeten med pojkar
- Får inte bestämma över sin framtid och sitt liv
- Får inte gå ut själv
- Måste gå hem direkt efter skolan
- Hjälpa till med hushållssysslor eller barnpassning
- Får inte visa hud
- Får inte välja partner själv
- Begränsat livsutrymme
- Får inte ha fritidsaktiviteter
- Har ledsagare till och från skolan av exempelvis syskon, kusin eller andra släktingar
- Övervakas
- Tvingas gifta sig
- Blir utfrysad från familjen
- Utsätts för hot
- Bestraffas med våld (psykiskt, fysiskt och/eller sexuellt, ekonomiskt och materiellt)
- Sexuella övergrepp
- Könstymning
- Självmord
- Dödshotats
- Mördas

Indikationer på att en individ kan leva i en hederskontext

- Hög skolfrånvaro.
- Trötthet.
- Kvardröjande i skolan efter sista lektionen.
- Synliga skador av våld (blåmärken/sår/brännskador).
- Vill inte visa hud på grund av synliga tecken på våld.
- Kompisar uttrycker oro för kompisen.
- Ofta orolig, vilket uttrycker sig i återkommande magvärk, huvudvärk, illamående och nedstämdhet.
- Koncentrationssvårigheter och försämrade skolresultat.
- Berättar vilka normer som anses vara rätt och fel utifrån ett kulturellt perspektiv.
- Individen tillrättavisar andra och utsätter dem för kränkningar eller våld.
- Depression och självmordstankar.

- Uppvisar tecken på posttraumatiskt stressyndrom (PTSD).
- Upplevs kuvad och skamsen.
- Har avskurna/avdragna hårtussar (tecken på att någon gjort fel).
- Visar oro över att familjen ska få reda på att man är homosexuell, bisexuell eller transsexuell.
- Önskan om att "återställa" sin mödomshinna eller slidkrans.
- Föräldrar motsätter sig stödinsatser (från exempelvis skolan, socialtjänst, hälso- och sjukvård).
- Det sprids rykten om individen (via exempelvis digitala medier m.fl.).
- Utåtagerande eller normbrytande (särskilt vanligt bland pojkar, men förekommer även hos tjejer).

Råd och stöd som verktyg i arbetet (Hämtat från Våga fråga, Borås stads handbok)

Våga fråga och Våga Lyssna!

En förutsättning för att kunna uppmärksamma och hjälpa någon som utsätts för hedersförtryck är att ha en grundkunskap och en medvetenhet kring hedersrelaterat våld och förtryck samt våga ställa frågor till den som misstänks vara utsatt. För att ställa känsliga frågor behöver man visa lyhördhet och respekt. Om du inte känner individen väl som du misstänker är utsatt, kan det vara lämpligt att överlämna samtalet till en person som känner individen bättre. Det ska inte tolkas som att du ska hänvisa till en annan yrkesverksam och sedan släppa kontakten. Att lämna över innebär att följa med, skapa en brygga och trygghet.

Handläggning av ärenden som rör hedersproblematik kräver stor flexibilitet och samarbete mellan olika aktörer. Socialtjänsten utreder med hjälp av exempelvis skolan barnet/den unges situation. Det kan handla om att ta reda på hur våldet ser ut eller om det finns en risk att barnet/den unge förs utomlands.

Om barnet/den unge har en intellektuell funktionsnedsättning eller om du använt tolk, var noga med att kontrollera att hen förstått frågorna och att du förstått svaren. **Vid behov av tolk, använd telefontolk och nämn inte några namn eller platser i samtalet!**

Råd och tips

1. **Kontakta aldrig anhöriga!** I hedersärenden är anhöriga ofta gärningspersoner. Om anhöriga får information om att myndighetspersoner misstänker våld eller förtryck finns en påtaglig risk att individen kan komma att påverkas eller skadas av dessa.
2. Samtalet bör ske på en plats dit ingen i individens omgivning kan "räkna ut" att individen har sökt hjälp. En bra plats är exempelvis ett ställe där den personen vistas ofta. Det kan exempelvis vara i skolan eller på arbetsplatsen.
3. Våga fråga och våga lyssna. Försök förstå och var nyfiken.
4. Låt samtalet börja med symptomen eller det som du har uppmärksammat som gör att samtalet äger rum, istället för att prata om en direkt utsatthet utifrån en hederskontext.
5. Ringa in attityder på hedersförtryck i den utsattas berättelse snarare än att bocka av olika tecken på heder.
6. Var lyhörd och följsam i samtalet. Gå inte för snabbt fram då det lätt kan leda till rädsla och skam. Planera hellre in ett nytt samtal.
7. Om du är osäker på hur du ska agera i situationen, be att få återkomma till individen efter att du har hört berättelsen. Informera om när du ska återkomma. Anpassa skyndsamheten i ditt agerande utifrån allvarlighetsgraden i informationen.
8. Då det kan vara svårt för enskilda att utförligt berätta om sitt liv är det bra att ställa korta, enkla och öppna frågor. Nedan ges exempel på frågor som kan vara vägledande:

Frågor för att avgöra om situationen kräver brådskande åtgärder

- Varför söker du kontakt med mig just idag?

- Vad har du blivit utsatt för?
- Har du gjort/eller tror någon att du har gjort någonting som du inte får?
- Är du gift eller bortlovad till någon?
- Hur mår du idag? (sök efter tecken på psykisk ohälsa)
- Är du rädd för att gå ifrån vårt samtal idag? Vad är du rädd för kan hända?

Övriga frågor

- Vad vill du göra som du inte får?
- Vad måste du göra som du inte vill?
- Vilka argument används för att reglerna ska efterföljas?
- Vilka metoder används för att reglerna ska efterföljas?
- Vilka personer upprätthåller reglerna? Vem bestämmer vad?
- Vilka är konsekvenserna om reglerna bryts?
- Har någon släkting till dig varit i en liknande situation? Hur reagerade familjen då?
- Hur länge har kontrollen pågått?
- Har någon uttalat hot, i så fall vem eller vilka?
- Förekommer våld? I så fall från vem eller vilka och i vilka situationer?
- Vad tycker dina föräldrar om den du är kär i?
- Kan du ta hem din partner?
- Vad händer när du protesterar?
- Vilka krav finns om ditt utseende?
- Vad har sagts om din framtid?
- Vilken är mammans respektive pappans hållning i dessa frågor?
- Hur ser bröders, systrars och släktingars inställning och agerande ut?

Vid misstänkt hedersutsatthet gällande barn under 18 år

1. Meddela inte föräldrarna/vårdnadshavarna/anhöriga!

2. Konsultera med någon vid osäkerhet. Det finns flera möjligheter till detta.
3. Samtala med barnet genom att ställa frågor, lyssna och visa din omtanke.
4. Gör en skriftlig orosanmälan. Det viktiga i anmälan är att beskriva så utförligt som möjligt vad barnet har berättat och vad det är som gör att du är orolig.
5. Mottagningsenheten på socialtjänsten tar emot anmälan. Möjligheten finns att kontakta Länsstyrelsen i Östergötland eller Barnahus för konsultativt samråd. Om misstanke om brott föreligger görs en bedömning om en polisanmälan ska göras.

Vid misstänkt hedersutsatthet gällande vuxna över 18 år

- För personer över 18 år är det frivilligt att ta emot hjälp. Allt arbete bygger på frivillighet.
- Försök motivera individen till att söka hjälp. Informera individen om deras rättigheter (det vill säga rätten till sin egen kropp, rätten att få gifta sig med vem man vill m.fl.).
- Informera om möjligheten till stöd och hjälp via Socialtjänsten/sociala stödteamet. Via fem fria samtal hos sociala stödteamet finns möjlighet att träffa en individ ett par gånger för att hjälpa denne att avgöra om vederbörande vill ha hjälp eller inte.

- Informera den utsatta om vikten av att dokumentera eventuella skador genom att exempelvis notera enskilda händelser med datum och tid i en dagbok eller liknande. Det kan också vara bra att fotografera fysiska skador. Lämna telefonnummer till olika stödtelefoner.
- Socialtjänsten kan vara behjälplig att göra en polisanmälan. Det är viktigt att den utsatta inte känner att polisanmälan är ett krav för att få hjälp, det viktigaste är att den utsatta söker stöd och skydd.

Kompetensutvecklingsplan

Syftet med kompetensutvecklingsplanen är att öka alla medarbetares grundkunskaper inom området hedersrelaterat våld och förtryck. Målen är att bli bättre på att uppmärksamma indikatorer och våga ställa frågor till den som misstänks vara utsatt och hitta de som är i behov av stöd.

All personal

- Alla medarbetare i Tranemo kommun har möjlighet att ta del av webbkursheder. [Om hedersrelaterat våld och förtryck \(webbkursheder.se\)](https://webbkursheder.se)
- Alla medarbetare i Tranemo kommun inbjuds att delta vid föreläsning 2023.

Förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och vuxenutbildning

- Föreläsning med Kvinno- och Tjejjouren i Borås är bokad under 2022 för personal inom lärandesektionen.
- All elevhälsa rekommenderas att under 2022/2023 genomföra webbutbildning gällande hedersrelaterat våld och förtryck riktad till skolan framtagen av Skolverket.
- Skolsköterskor rekommenderas att under 2022/2023 genomföra webbutbildning riktad till hälso- och sjukvård framtagen av Socialstyrelsen.

Socialtjänst

- Vidareutbildning för två socialsekreterare i Patriark under 2021/2022 så att de i sin tur kan utbilda sina kollegor i metoden. Patriark består av vägledning för bedömning och hantering av risk för hedersrelaterat våld.
- Använda Socialstyrelsens bedömningsstöd i att upptäcka och bedöma risk för att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck för barn mellan 12–17 år. (Släpps för test i november 2021)
- All personal inom socialtjänsten myndighet och utförare rekommenderas under 2022/2023 genomföra webbutbildning riktad till socialtjänsten framtagen av Socialstyrelsen.

Fritid

- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har uppdrag att ta fram och sprida ett kunskapsunderlag med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck samt på våldsförebyggande arbete som riktar sig till fritidsledare och andra yrkesverksamma som arbetar med ungas fritid. Detta kunskapsunderlag kommer kommunens fritidsledare och andra berörda ta del av.
- Föreningarna som erhåller föreningsbidrag bör gå fortbildning inom ämnet. Ovanstående kunskapsunderlag kommer därför spridas i kommunens olika föreningar.

Bilaga 1 - Definition av begrepp (hämtat från Hedersförtryck.se)

Hedersrelaterat våld och förtryck

I regeringens proposition 2019/20:131 betonas att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem och att dess konsekvenser är oacceptabla. Vidare att det kränker och begränsar främst flickors och unga kvinnors, men även unga mäns och hbtqi-personers grundläggande fri- och rättigheter. Propositionen slår också fast att:

Hedersrelaterat våld och förtryck är kopplat till hedersnormer som bygger på starka patriarkala eller heteronormativa föreställningar. De patriarkala föreställningarna tar sig uttryck i kontroll av flickor och kvinnor som sträcker sig från begränsningar i vardagen rörande klädsel, umgänge och rörelsefrihet till begränsningar i val av utbildning, arbete, äktenskap och äktenskapsskillnad. I sin mest extrema form kan hedersnormerna leda till allvarlig brottslighet såsom t.ex. hot om våld och våld, inklusive dödligt sådant. För de individer som försöker trotsa kontrollen kan följderna bli allvarliga.

Kollektivistisk struktur

Att leva i ett kollektivistiskt sammanhang kan innebära att det finns förväntningar och/eller krav på att sätta familjens, släktens eller ett ännu större kollektivs intressen framför sina egna. Det innebär att individerna kan tvingas att göra avkall på sina grundläggande mänskliga rättigheter. Den som inte gör det riskerar att övertalas, pressas eller utsättas för fysisk eller psykisk bestraffning. Val av partner är till exempel många gånger inte en individs eget val utan en angelägenhet för familjen eller ett större kollektiv.

En kollektivistisk struktur kan också, för de barn och unga som växer upp i ett sådant sammanhang, bland annat innebära svårigheter att utveckla ett tydligt eller helt "jag". Det kan också medföra sämre förmåga hos individen att utveckla sin självständighet. De ungas handlingar och val kan istället styras av viljan att vara någon annan till lags, och av rädslan för bestraffningar om man bryter mot familjens och kollektivets normer och värderingar.

Själva våldsutövandet kan också ha en kollektiv karaktär, det vill säga att det ofta är fråga om flera förövare från familjen och ibland även slakten. Våldet kan också vara sanktionerat, pådrivet och/eller tillåtas av familjemedlemmar eller släktingar som inte direkt medverkar i att utöva våld.

Barn och tvångsäktenskap

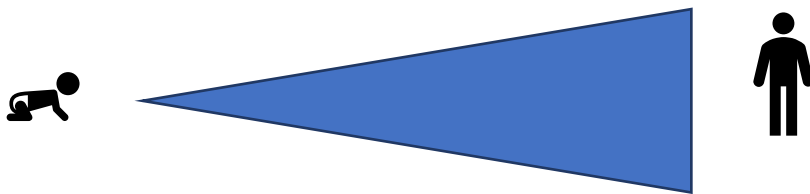
En form av hedersrelaterat våld och förtryck, som tar sig uttryck genom:

- männens kontroll av flickors och kvinnors sexualitet.
- att flickans oskuld är helt central. Flickan ska vara oskuld vid äktenskapets ingående och pojken ska gifta sig med en oskuld.
- att kvinnor har en roll i att reglera och bevaka flickors och kvinnors beteenden.
- de kollektiva beslut som ligger till grund för bestraffning eller åtgärder för att upprätthålla acceptabla normer, värderingar och beteenden kopplade till äktenskapet.
- att det är familjen som bestämmer vem den unge ska gifta sig med.

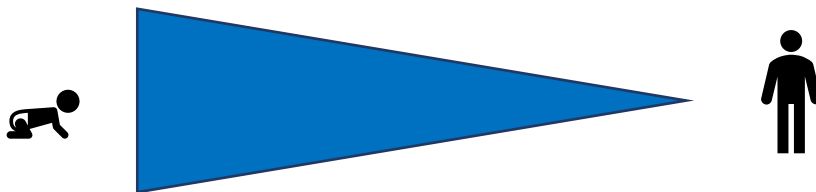
Könsstymning

Könsstymning av flickor och kvinnor görs för att kontrollera flickors och kvinnors kroppar och sexualitet och har bland annat att göra med föreställningen att mäns och familjers heder är kopplad till kvinnors och flickors sexuella beteende.

Könsstymning av flickor och kvinnor innebär att större eller mindre delar av de yttre kvinnliga könsorganen tas bort eller skadas, ofta utan bedövning. Könsstymning medför förutom de akuta smärtorna ofta ett långsiktigt lidande för utsatta flickor och kvinnor. Ingreppen har ingen medicinsk grund.

Frihet och livsutrymme för barn som har tillgång till sina fri- och rättigheter ökar i takt med barnets stigande ålder.

Frihet och livsutrymme för barn som lever med hedersförtryck minskar i takt med barnets stigande ålder.

Bilaga 2 - Rådgivning för yrkesverksamma

Socialtjänstens Mottagningsenhet

Mottagningsenheten tar emot alla orosanmälningar och ansökningar gällande barn och vuxna. Utifrån informationen gör mottagningsenheten en skyddsbedömning av situationen och beslutar därefter om eventuella åtgärder. Du som yrkesverksam kan alltid ringa till mottagningsenheten för oidentifierad rådgivning.

Tfn: 0325-57 62 10

Måndag-torsdag kl. 08.00-17.00, fredag kl. 08.00-15.00

Lunchstängt kl. 12.00-13.00.

Vid storhelger kan telefontiderna ändras.

www.tranemo.se

Sociala jouren (efter kontorstid)

Kontaktas efter kl. 17.00 på vardagarna (mån-tor) samt kvällar, veckoslut och helger.

Veckoslut och helger: från fredag kl. 15.00 till måndag kl. 08.00

Tfn: 112 - Be att få tala med sociala jouren i Borås.

Hedersförtryck.se

Webbplatsen hedersförtryck.se drivs av Länsstyrelsen Östergötland och är till för alla som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med olika former av hedersrelaterat våld och förtryck. Länsstyrelsen Östergötland arbetar på uppdrag av regeringen mot hedersrelaterat våld och förtryck och dess olika uttrycksformer.

<https://www.hedersfortryck.se/>

TRIS

TRIS står för Tjejers Rätt i Samhället och är ideell förening som aktivt arbetar mot hedersrelaterat våld och förtryck. TRIS möter individer, vuxna, unga och barn, som utsätts för eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld. TRIS har även särskild kompetens i att möta ungdomar som har en intellektuell funktionsnedsättning och som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

<https://www.tris.se/tris>

Barnahus Älvsborg

På Barnahus samarbetar socialtjänsten, sjukvården, polis, och åklagare gemensamt för att barn som utsätts för våld eller övergrepp, får ett tryggt, samordnat och rättssäkert bemötande. Arbetsmodellen underlättar och effektiviserar handläggningen och stärker barnets skydd

Tfn: 0768-88 51 38

Måndag-torsdag kl. 08.00-17.00, fredag kl. 08.00-15.00

(med undantag för lunchrast mellan kl. 12.00-13.00 samt dag före röd dag 08.00-13.00)

e-mail: barnahus.alvsborg@boras.se

<https://barnahusalvsborg.se/>

Kvinnojouren i Mark, Svenljunga och Tranemo

Kvinnojouren ställer upp för kvinnor som blivit utsatta för fysiskt eller psykiskt våld, eller känner sig hotade och behöver någon att tala med. Kvinnojouren erbjuder skyddat boende för kvinnor och deras barn.

Tfn: 0325-351 51

Måndag-torsdag kl. 08:30-21:00, fredag kl. 08:30-19:00, lördag-söndag kl. 10:00-19:00

<https://www.kvinnojourenimark.se/>

Kvinnojouren Borås – riktar sig till kvinnor och män

Kvinnojouren Borås vänder sig till individer som är över 18 år och som är drabbad av hot eller våld av någon som individen har eller har haft en nära relation med. Hos Kvinnojouren kan individer få kostnadsfria råd och stödsamtal på plats eller via telefon. Kvinnojouren erbjuder skyddat boende där personer med beslut från socialtjänsten, kan bo en tid för att komma undan hot och våld. Yrkesverksamma kan kontakta Kvinnojouren för vägledning.

Tfn: 010-45 50 365

Dygnet runt

www.kvinnojourenboras.se

Nationella kompetensteamets stödtelefon för yrkesverksamma

Länsstyrelsen Östergötlands stödtelefon för rådgivning till yrkesverksamma i ärenden som rör barn och vuxna som är utsatta eller som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck, barnnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning.

Följande stöd ges:

- Kopplar till befintlig lagstiftning, ger praktiskt stöd och agerar bollplank
- Ger underlag för analys och utveckling av stöd till yrkesverksamma och olika aktörer på kommunal och regional och nationell nivå.

Tfn: 010-223 57 60

Måndag-fredag kl. 09.00-16.00

UD - Utrikesdepartementet

Råd och konsultation vid oro eller misstanke när någon har blivit bortförd mot sin vilja.

Tfn: 08-405 50 05

UD – Jourens telefon Regeringskansliets växel 08-405 10 00

<https://www.regeringen.se/uds-reseinformation/kontakta-ud-i-konsulara-arenden/>

